

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ

Кафедра готельно-ресторанної справи та організації бізнесу

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Підприємництво і бізнес-культура»

Галузь знань	07 «Управління та адміністрування»
Спеціальність	073 «Менеджмент»
Освітній ступінь	«Доктор філософії»
Викладач	Піюренко Ілона Олексіївна piyurenkoio@mnau.edu.ua

1. АНОТАЦІЯ

У даному курсі вивчаються теоретичні засади ринкових відносин у підприємстві та його соціально-економічні основи, організаційно-правові форми господарської діяльності, прогнозування ринкового середовища, відкриття власної справи, розроблення засновницьких документів бізнес-планів, державної реєстрації підприємницьких структур, обліку та податків, ризиків та страхування в підприємстві, визначення економічної ефективності роботи підприємств, а також питання культури бізнесу, етики підприємницької діяльності, корпоративної культури, особистих якостей підприємця.

Розглядаються соціально-економічні аспекти підприємництва та агробізнесу, організації та функціонування малого та середнього бізнесу, визначення економічної ефективності підприємницьких структур.

ANNOTATION

This course examines the theoretical foundations of market relations in business and its socio-economic foundations, organizational and legal forms of economic activity, forecasting the market environment, opening their own business, development of founding documents of business plans, state registration of business structures, accounting and taxes, risks and insurance in business, determining the economic efficiency of businesses, as well as the issues of business culture, ethics of business, corporate the litera, the personal qualities of the entrepreneur.

Socio-economic aspects of entrepreneurship and agribusiness, organization and functioning of small and medium-sized businesses, determination of economic efficiency of business structures are considered.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Підприємництво і бізнес-культура»

Галузь знань – 07 – «Управління та адміністрування»

Спеціальність – 073 – «Менеджмент»

Освітній ступінь Доктор філософії

Дисципліна варіативна

Семестр – 4

Кількість кредитів ECTS – 4,0

Кількість модулів – 1

Кількість змістових модулів – 2

Загальна кількість годин – 120

Види навчальної діяльності та види навчальних занять, обсяг годин та кредитів:

Лекції – 18 год. / 0,6 кред.

Практичні заняття – 18 год. / 0,6 кред.

Консультації – 20 год. / 0,7 кред.

Самостійна робота – 64 год. / 2,1 кред.

Форма підсумкова контрольного заходу – залік

3. МЕТА, ЗАВДАННЯ, ПРЕДМЕТ, ОБ'ЄКТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Актуальність вивчення курсу «Підприємництво і бізнес - культура». В умовах становлення й розвитку ринкової економіки провідною формою господарювання має бути підприємництво - особливий вид діяльності, що характеризується самостійністю, ініціативою, компетентністю, відповідальністю, ризикованістю, орієнтацією на досягнення максимального результату. Саме підприємництво здатне прискорити реформування української економіки, забезпечити збільшення обсягів виробництва, прискорення науково-технічного прогресу, зростання добробуту суспільства та кожного його члена. Вивчення теоретичних і практичних основ підприємництва і бізнес - культури є тим підґрунтям, на якому базується якісна підготовка здобувачів вищої освіти.

Метою вивчення дисципліни «Підприємництво і бізнес - культура» є оволодіти комплексом знань і навичок у сфері підприємницької діяльності та бізнес – культури, організації і функціонування підприємств в Україні.

Завдання курсу забезпечити подальше поглиблення теоретичних знань здобувачів та отримання ними практичних навичок, необхідних для правильного ведення бізнесу на підприємствах, а також визначати організаційні заходи щодо формування та підвищення ефективності організаційної культури під час провадження підприємницької діяльності.

Вивчення дисципліни передбачає набуття знань і практичних навичок, вивчення методів ведення бізнесу, методики формування стратегії підприємництва, адаптування власної моделі поведінки до умов соціокультурного середовища.

Предметом навчальної дисципліни є вивчення теоретичних положень та практичних навичок ведення бізнесу.

Внаслідок вивчення даної дисципліни здобувач повинен **знати:**

- сутність та основне призначення агробізнесу та підприємництва;
- організаційно-правові форми господарювання;
- володіти методами вивчення та прогнозування ринкового середовища для і визначати найбільш раціональні форми організації бізнесу;
- аналізувати особистісні якості підприємця, культуру бізнесу та необхідні умови для успіху в бізнесі.
- особливості підприємницької діяльності та функції бізнес-культури;
- технології попередження та усунення бізнес-конфліктів;
- особливості використання соціально-психологічних методів управління в контексті формування бізнес-культури;
- принципи сучасної етики бізнесу;

- ціннісні аспекти підприємництва та бізнес-культури;
- елементи ідеології організації та методи формування, підтримки та розвитку організаційної культури;
- особливості організаційної культури в період трансформації бізнесу, методи та інструменти трансформації бізнес-культури.

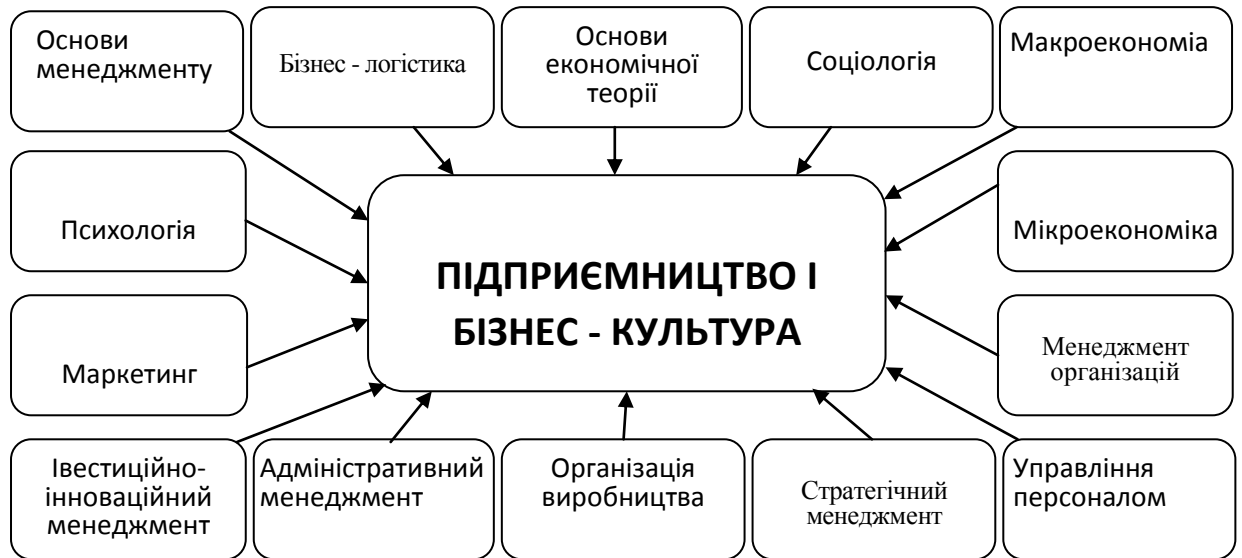
Внаслідок вивчення даної дисципліни здобувач повинен **вміти**:

- визначити перспективні види бізнесової діяльності;
- розробляти засновницькі документи, бізнес-план і відкривати власну справу;
- вміти розробляти договори на оренду землі і майна, з реалізації продукції (послуг) та ресурсного забезпечення;
- вміти визначати розмір орендної плати, економічну ефективність роботи підприємницьких структур;
- аналізувати та ідентифікувати етичні проблеми в сфері бізнесу;
- ідентифікувати цінності особи та групи;
- цілеспрямовано формувати імідж, що задовольняв би статусним вимогам;
- визначати організаційні заходи щодо формування та підвищення ефективності організаційної культури;
- визначати ключові характеристики організаційної культури;
- адаптувати власну модель поведінки до умов соціокультурного середовища.

Курс забезпечує набуття загальних та спеціальних компетентностей, які студент буде здатен продемонструвати після опанування програми дисципліни (програмовані результати)

Загальні компетентності	Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	Програмовані результати навчання
Здатність до критичного мислення генерування нових складних ідей, аналізу та синтезу цілісних знань Здатність до організації та проведення оригінальних наукових досліджень	Здатність до пошуку, обробки та аналізу та узагальнення інформації для проведення самостійних наукових досліджень у сфері менеджменту Набуття універсальних навичок дослідника у сфері менеджменту, зокрема застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, управління науковими проектами та/або складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності Здатність до впровадження результатів власних досліджень у сфері менеджменту	Демонструвати навички самостійного виконання наукового дослідження, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, оцінювати результати автономної роботи і нести відповідальність за особистий професійний розвиток та навчання інших. Ініціювати, розробляти та реалізовувати проекти у сфері менеджменту, управляти ними та здійснювати пошук партнерів для їх реалізації.

4. МІСЦЕ ДИСЦИПЛІНИ У СТРУКТУРІ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

5. СТРУКТУРНО-ЛОГІЧНА СХЕМА ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль		Теми		Обсяги годин для окремих видів навчальних занять і самостійної роботи				
№	назва	№	назва	лекції	практичні заняття	консультації	самостійна робота	разом
1	Соціально – економічні основи підприємництва	1.	Соціально – економічні основи підприємництва	1	1	1	4	7
		2.	Типологія підприємництва	1	1	1	4	7
		3.	Організаційні форми підприємств	1	1	2	4	8
		4.	Договірні взаємовідносини і партнерські зв'язки в підприємстві	2	2	2	6	12
		5.	Інвестиційна політика підприємства	2	2	2	6	12
		6.	Аналітичне оцінювання ефективності підприємницької діяльності	2	2	2	10	16
		7.	Шляхи підвищення ефективності підприємництва	1	1	2	6	10
				10	10	12	40	72
2	Підприємницький успіх і бізнес - культура	8.	Підприємницький успіх і культура бізнесу	2	2	2	6	12
		9.	Сутність, значення і поняття бізнес - культури	2	2	2	6	12
		10.	Ділова та професійна етика	2	2	2	6	12
		11.	Корпоративна культура	2	2	2	6	12
Всього				8	8	8	24	48
Всього годин по навчальній дисципліні				18	18	20	64	120

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Загальний розподіл годин і кредитів

Назва змістовних модулів	Кредити	Кількість лекцій, практичних занять, самостійна робота, годин
Соціально – економічні основи підприємництва	2,4	Л – 10 ПЗ – 10 К – 12 Самостійна робота – 40
Підприємницький успіх і бізнес - культура	1,6	Л – 8 ПЗ – 8 К – 8 Самостійна робота – 24
Всього	4,0	120

6.2. Склад, обсяг і терміни виконання змістових модулів

Назва змістовних модулів	Кількість годин	Термін виконання
Соціально – економічні основи підприємництва	72	10.03.2020 – 10.04.2020
Підприємницький успіх і бізнес - культура	48	13.04.2020 – 08.05.2020
Всього	120	

6.3. Перелік і короткий зміст лекцій

Змістовий модуль 1. Соціально – економічні основи підприємництва

Тема1. Соціально – економічні основи підприємництва.....1 год.
Змінення поглядів економістів щодо поняття «підприємство». Сутність підприємництва в його сучасному розумінні. Характеристика основних функцій та завдань підприємництва, визначення бізнесу і його ознаки та стратегія і тактика бізнесу. Розкрийте зміст приватної власності як

економічної основи бізнесу. Вивчення змісту підприємницького, споживчого, трудового та державного бізнесу. Розкриття питання свободи підприємницької діяльності. Порядок реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності.

Тема2. Типологія підприємництва.....1 год.

Тип (вид) підприємницької діяльності може визначатися місцем вкладання праці у процесі виконання місії і досягнення підприємницького інтересу. Будь-який бізнес тією чи іншою мірою пов'язаний з основними фазами відтворювального циклу — виробництвом продукції, виконанням робіт і наданням послуг, обміном і розподілом товарів, а також їх споживанням. Згідно з цим і виокремлюються види підприємницької діяльності.

Тема3. Організаційні форми підприємств.....1 год.

Характеристика приватної, державної та комунальної власності. Місце приватної власності у виробництві сільськогосподарської продукції. Розкриття вимог до подальшої трансформації сільськогосподарських підприємств. Перспективні форми сучасних підприємств. Організаційно-економічні чинники підвищення ефективності функціонування агроформувань, створених на принципах поєднання власності та колективної організації праці. Принципи кооперації та інтеграції які використовуються сучасними сільськогосподарськими підприємствами.

Тема 4. Договірні взаємовідносини і партнерські зв'язки в підприємстві2 год.

В умовах ринку організація підприємницької діяльності в будь-якій зі сфер господарювання базується виключно на договірних відносинах.

Основою закріплення партнерських зв'язків, а саме предмета договору, є тривалі господарські договори на виконання робіт і послуг, а також на постачання необхідних матеріально-технічних ресурсів. Для підприємств довгострокові господарські договори мають становити основу виробничо-комерційної діяльності, оскільки їхній зміст дає змогу точніше визначити кон'юнктуру ринку і сприяє створенню умов для їхньої стабільної роботи.

Тема 5. Інвестиційна політика підприємства.....2 год.

Ефективність діяльності підприємства істотно визначається рівнем і масштабами інвестиційної діяльності. Активна інвестиційна діяльність завжди є важливою ознакою динамічного розвитку підприємства і позитивно впливає на зростання його соціально-економічної ефективності. Підвищення інвестиційної активності в сучасних умовах має стати ключовою проблемою інвестиційної політики фірми.

Тема 6. Аналітичне оцінювання ефективності підприємницької діяльності.....2 год.

Ефективність підприємництва є інтегруючою економічною категорією, яка відбиває кінцеві результати використання засобів, предметів праці та робочої сили з метою одержання кінцевого результату протягом певного проміжку часу. Система показників ефективності підприємницької діяльності.

Тема 7. Шляхи підвищення ефективності підприємництва.....1 год.

Визначення шляхів підвищення ефективності підприємницької діяльності. Сутність і засвоєння напрямків здійснення інноваційно-інвестиційної діяльності підприємства, а також з'ясування їхнього впливу на ефективність підприємництва. Конкурентоспроможність продукції. Оптимізація витрат.

Змістовий модуль 2. Підприємницький успіх і бізнес - культура

Тема 8. Підприємницький успіх і культура бізнесу2 год.

Успіх завжди відбиває результат ділової активності підприємця. Саме за рівнем досягнутого успіху оцінюють підприємця. Сучасна підприємницька діяльність може ефективно здійснюватися і розвиватися за умов належного дотримання вимог не тільки економічного, а й соціального та політичного характеру. Ідеться про те, що у своїй діяльності підприємець має обов'язково керуватися усталеними в усіх цивілізованих країнах нормами поведінки.

Підприємницька культура охоплює широкий спектр питань ділової етики й етикету.

Тема 9. Сутність, значення і поняття бізнес – культури.....2 год.

Поняття культури, бізнес-культури та культури підприємництва. Культура підприємницьких організацій. Історія виникнення та формування культури підприємницьких організацій.

Тема 10. Ділова та професійна етика.....2 год.

Етичний кодекс підприємців 1912 року. Професійно-етичний кодекс. Етичний кодекс фірми. Поняття іміджу організації та формування привабливого іміджу. Мовна культура ділової розмови. Субординація в ділових відносинах. Організація ділових контактів. Службовий кабінет. Ділове листування. Культура та техніка телефонної розмови. Візитні картки. Діловий протокол. Ділові подарунки. Зовнішній вигляд.

Тема 11. Корпоративна культура2 год.

Сутність та зміст поняття «корпоративна культура». Види корпоративних культур. Корпоративний (фірмовий) стиль. Корпоративні свята, традиції .
Стиль підприємця – керівника.

Разом 18 годин

6.4. Перелік та план практичних занять

Змістовий модуль 1. Соціально – економічні основи підприємництва

Тема1. Соціально – економічні основи підприємництва.....1 год.

1. Сутність підприємництва в його сучасному розумінні. Характеристика основних функцій та завдань підприємництва, визначення бізнесу і його ознаки та стратегія і тактика бізнесу.
2. Порядок реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності.

Тема2. Типологія підприємництва.....1 год.

1. Типи професійної підприємницької діяльності, їхні особливості та сфери реалізації.
2. Виробнича підприємницька діяльність.

3. Посередницька підприємницька діяльність.
4. Підприємництво у фінансовій сфері.
5. Середовище і передумови активізації підприємництва.

Тема 3. Організаційні форми підприємств.....1 год.

1. Характеристика приватної, державної та комунальної власності.
2. Перспективні форми сучасних сільськогосподарських підприємств.
3. Принципи кооперації та інтеграції, які використовуються сучасними сільськогосподарськими підприємствами.

Тема 4. Договірні взаємовідносини і партнерські зв'язки в підприємстві2 год.

1. Організація договірних взаємовідносин у бізнесі.
2. Формування умов договору підприємцем.
3. Напрямки і форми співробітництва партнерів.
- 4.

Тема 5. Інвестиційна політика підприємства.....2 год.

1. Характеристика інвестиційної діяльності підприємства.
2. Формування інвестицій і фінансування капіталу.
3. Інвестиційна привабливість ієрархічно відокремлених суб'єктів господарювання.

Тема 6. Аналітичне оцінювання ефективності підприємницької діяльності.....2 год.

1. Методичні основи аналітичної оцінки ефективності підприємництва.
2. Порядок формування та обчислення показників ефективності підприємницької діяльності.
3. Визначення ефективності створення та діяльності спільних виробничих підприємств.

Тема 7. Шляхи підвищення ефективності підприємництва.....1 год.

1. Методи й форми активізації та вдосконалення підприємництва.
2. Напрямки підвищення ефективності інноваційно-інвестиційної діяльності та рівня конкурентоспроможності продукції підприємства.

3. Оптимізація поточних витрат і розмірів виробничих підприємств.

Змістовий модуль 2. Підприємницький успіх і бізнес - культура

Тема 8. Підприємницький успіх і культура бізнесу2 год.

1. Характеристика та організація підприємницького успіху.
2. Професійна культура бізнесової діяльності.
3. Основи підприємницького діловодства.
4. Складові ділової етики підприємця.

Тема 9. Сутність, значення і поняття бізнес – культури.....2 год.

1. Поняття культури, бізнес-культури, культури підприємництва.
2. Умови та фактори, що впливають на формування бізнес - культури.

Тема 10. Ділова та професійна етика.....2 год.

1. Сутність і поняття ділової та професійної етики. Функції ділового етикету.
2. Основні види ділового спілкування.
3. Діловий протокол.

Тема 11. Корпоративна культура2 год.

1. Сутність та зміст поняття «корпоративна культура».
2. Види корпоративних культур.
3. Типи корпоративних культур.

Разом 18 годин

6.5. Теми, форма контролю та перевірки завдань, які винесені на самостійне обов'язкове опрацювання

Самостійна робота аспірантів у обсязі 64 годин складається з вивчення матеріалу за допомогою конспектів лекцій, підручників, допоміжної літератури, а також підготовки до практичних занять та виконання індивідуальних завдань.

Теми, які виносяться для самостійного відпрацювання, аспіранти вивчають у вільний від занять час. В методичних рекомендаціях для практичних занять виділяються теми, які аспірант повинен виконати самостійно.

Теми обов'язкового самостійного опрацювання

Змістовий модуль	Тема	Кількість годин	Форма контролю
1.1	1. Основи підприємництва та сутність теоретичних аспектів ринкових відносин	2	опитування тестування
	2. Соціально-економічні основи підприємництва та агробізнесу	2	опитування тестування
	3. Основні аспекти розвитку підприємництва на селі	2	опитування тестування
	4. Функціонування бізнесу на селі та організаційно-правові форми господарської діяльності в агробізнесі	3	опитування тестування
	5. Особисті якості підприємця та культура бізнесу	3	опитування тестування
	6. Відкриття власної справи на селі	3	опитування тестування
	7. Бізнес-планування в підприємстві	5	опитування тестування
	8. Податкова та кредитна системи в аграрній сфері	5	опитування тестування
	9. Особливості обліку і звітності підприємницької діяльності	5	опитування тестування
	10. Розвиток взаємовідносин підприємницьких структур	5	опитування тестування
	11. Економічна ефективність агробізнесу та його оцінювання	5	опитування тестування
	Разом по модулю 1	40	
1.2	1. Етикет ділових та службових відносин.	3	опитування тестування

	2. Ділове спілкування в неформальній обстановці.	3	опитування тестування
	3. Ділове спілкування в неформальній обстановці.	3	опитування тестування
	4. Зовнішні прояви бізнес - культури	3	опитування тестування
	5. Бізнес – дизайн.	3	опитування тестування
	6. Формування іміджу та стилю ділової людини.	3	опитування тестування
	7. Корпоративна культура.	3	опитування тестування
	8. Етика ведення переговорів.	3	опитування тестування
	Разом по модулю 2	24	
	Разом	64	

6.6. Консультації

Консультації з теоретичної та практичної частини курсу проводяться для аспірантів згідно графіку роботи, регламентованого педагогічним навантаженням, а також по мірі необхідності.

Теми, з яких проводяться консультації

Змістовний модуль	№ теми	Зміст	Кількість годин
1	1	Бізнес-планування в підприємстві	3
1	2	Податкова та кредитна системи в аграрній сфері	3
1	3	Особливості обліку і звітності підприємницької діяльності в аграрній сфері	3
1	4	Розвиток взаємовідносин підприємницьких структур	3
2	5	Етикет ділових та службових відносин.	1
2	6	Ділове спілкування в неформальній обстановці.	1
2	7	Ділове спілкування в неформальній обстановці.	1
2	8	Зовнішні прояви бізнес - культури	1
2	9	Бізнес – дизайн.	1
2	10	Формування іміджу та стилю ділової людини.	1
2	11	Корпоративна культура.	1
2	12	Етика ведення переговорів.	1
Всього годин			20

6.7. Питання для поточного та підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти

1. Як ринковий механізм координує економічний вибір?

2. Як змінювалися погляди економістів щодо поняття «підприємництво»? Сутність підприємництва в його сучасному розумінні?
3. Дайте визначення бізнесу і назвіть його ознаки.
4. Яка стратегія і тактика бізнесу?
5. Розкрийте зміст приватної власності як економічної основи бізнесу.
6. Яка відмінність між підприємництвом і бізнесом?
7. Розкрийте зміст підприємницького, споживчого, трудового та державного бізнесу.
8. Які ознаки підприємницького середовища?
9. У чому полягає свобода підприємницької діяльності?
10. В якому порядку здійснюється реєстрація суб'єктів підприємницької діяльності?
11. Охарактеризуйте приватну, державну та комунальну власність.
12. Яке місце посідає приватна власність у виробництві сільськогосподарської продукції?
13. Які перспективні форми сучасних сільськогосподарських підприємств?
14. Опишіть організаційно-економічні чинники підвищення ефективності функціонування агроформувань, створених на принципах поєднання власності та колективної організації праці.
15. Назвіть чинники спеціалізації та оптимального об'єднання галузей у посиленні підприємницької діяльності агроформувань.
16. Які принципи кооперації та інтеграції використовуються сучасними сільськогосподарськими підприємствами?
17. Розкрийте організаційні та правові аспекти відносин орендарів і орендодавців.
18. За якими основними ознаками розрізняють організаційно-правові форми підприємництва?
19. Дайте характеристику правовим ознакам підприємництва.
20. Які основні ознаки акціонерних товариств?
21. Які основні ознаки малого підприємництва?
22. Назвіть переваги та недоліки малих форм господарювання.
23. У чому полягає мистецтво збуту готової продукції?
24. Як здійснюються вибір і планування кар'єри в бізнесі?
25. За якими критеріями визначають особисті якості й здібності підприємця?
26. Охарактеризуйте основні етичні критерії в бізнесі.
27. Розкрийте основні вимоги до культури в підприємстві.
28. Розкрийте суть ринкового середовища в агропромисловій сфері.
29. Від яких характеристик залежить вплив середовища на підприємство?

30. Розкрийте суть показників конкурентоспроможності підприємства.

31. Охарактеризуйте сутність і зміст ризиків у підприємницькій діяльності.

32. Назвіть чинники та джерела підприємницького ризику. Класифікація ризиків.

33. Розкрийте основні положення методу оцінки фінансової стійкості. Умови його застосування.

34. Сутність страхування ризику. Механізми зниження ризику.

35. Розподілення й об'єднання ризику як методи його зниження.

36. У чому полягає сутність диверсифікації ризику?

37. Які основні чинники мотивації до підприємництва?

38. Які основні етапи розвитку підприємницької діяльності?

39. Розкрийте зміст установчих документів суб'єктів підприємництва.

40. Який порядок державної реєстрації суб'єктів підприємницької діяльності?

41. Який порядок формування статутного фонду суб'єктів підприємницької діяльності?

42. Як проводиться ліцензування підприємницької діяльності?

43. Яка основна сутність та призначення бізнес-плану?

44. Назвіть які основні завдання, функції та мета бізнес-плану?

45. У чому полягає бізнес-аналіз та які його складові?

46. Назвіть основні вимоги до складання бізнес-плану.

47. Що таке податки та як їх класифікують?

48. Дайте визначення та перелічіть об'єкти оподаткування акцизним збором.

49. Форми фінансової звітності, порядок їх заповнення і терміни подання

50. Які основні форми матеріально-технічного забезпечення АПК в ринкових умовах?

51. Що таке лізинг? Його види та роль у технічному переоснащенні сільського господарства.

52. Які основні принципи функціонування системи виробничого обслуговування сільськогосподарських товаровиробників та його види?

53. Назвіть основні шляхи удосконалення економічних взаємовідносин між обслуговуючими структурами та сільськогосподарськими товаровиробниками.

54. Які особливості оцінювання економічного ефекту від агробізнесу за різними підходами суб'єктів аналізу?

55. Які загальні показники використовують для оцінювання економічної ефективності малого, середнього та великого бізнесу на селі?

56. Якими показниками характеризується економічна ефективність використання ресурсів у агробізнесі?

57. Які показники економічної ефективності агробізнесу застосовують на макрорівні?

58. Назвіть показники економічної ефективності на селі, що використовують для оцінювання інвестиційних проектів.

59. Якими фінансовими показниками характеризується ліквідність та фінансову стійкість підприємства?

60. Назвіть основні показники оцінювання рентабельності та ділову активність підприємства?

61. Обґрунтуйте вимоги до ділових, професійних та особистих рис підприємця?

62. Основі цілі генерації підприємницької ідеї?

63. Основні джерела фінансування підприємницької діяльності?

64. Що таке культура підприємництва?

65. Назвіть складові елементи культури підприємництва?

66. У чому полягає зміст культури підприємницької організації?

67. Що таке підприємницька етика?

68. Що розуміється під діловим етикетом?

69. У чому сутність ділового кодексу підприємця?

70. Що має на увазі етичний кодекс фірми?

71. У чому полягає сутність привабливого іміджу?

72. Як повинні вестися ділові бесіди?

73. Перелічіть норми звернення, привітання та знайомства?

74. У чому сутність культури мовлення підприємця?

75. Який має бути зовнішній вигляд і манери підприємця?

6.8. Рейтингова оцінка з дисципліни та схема поточного та підсумкового контролю знань здобувачів вищої освіти

Відрізняється від традиційної більш широким інтервалом балів, які диференційовані відповідно до складності матеріалу, що контролюється його об'ємом, рівнем самостійності освоєння, тощо.

Проміжний контроль знань здійснюється шляхом тестування, усного опитування та проведення контрольних робіт здобувачів, виконання індивідуальної роботи.

Кінцевий контроль знань здобувачів з дисципліни здійснюється під час заліку з дисципліни, формуючих фах менеджера.

Рейтингова оцінка знань забезпечує:

- мотивацію аспірантів до систематичної роботи впродовж семестру;
- підвищенням ролі самостійної роботи та ролі індивідуального навчання;
- розширення можливостей для розкриття здібностей аспірантів, розвитку їх творчого мислення; підвищення ефективності роботи викладача.

Схема поточного і заключного контролю знань

Дисципліна	Кількість годин				Форма контролю	Кількість заходів	Оцінка		Сума		
	лекції	практичні заняття	консультації	самостійна робота			min	max	min	max	
Підприємництво і бізнес - культура	Змістовний модуль 1. Організаційна поведінка особистості										
	10	10	12	40	Контрольні роботи	1	9	18	9	18	
					Тестування	11	1	2	11	22	
					Самостійна робота	1	5	10	5	10	
					Індивідуальна робота	1	5	10	5	10	
	Разом по змістовному модулю 1								30	60	
	Змістовний модуль 2. Управлінський аспект організаційної поведінки										
	8	8	8	24	Контрольні роботи	1	9	18	9	18	
					Тестування	6	1	2	6	12	
					Самостійна робота	1	5	10	5	10	
					Індивідуальна робота	-	-	-	-	-	
	Разом по змістовному модулю 2								20	40	
	Залікова робота (додатково)										
Разом по курсу дисципліни								60	100		

За всі види робіт впродовж семестру (тести, опитування, контрольні роботи, реферати, тощо) аспірант може отримати від 0 до 100 балів.

Аспіранти, що набрали менше 60 балів протягом семестру до сесії не допускаються. До складання заліку такі аспіранти можуть бути допущені тільки після того, як наберуть необхідну кількість балів.

Творча робота здобувача оцінюється кафедрою менеджменту та маркетингу. Вона включає:

- участь в науково-дослідній роботі – до 10 балів;
- виступи в наукових гуртках і конференціях – до 10 балів;
- участь у внутрівузівських олімпіадах до 10 балів;
- участь в всеукраїнських олімпіадах – до 15 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	зараховано
82 - 89	B	добре	
75 - 81	C		
64 - 74	D	задовільно	
60 - 63	E		
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЗАКОНОДАВЧО-НОРМАТИВНИХ АКТІВ

1. Азізов С. П. Організація аграрного виробництва і бізнесу : підручник / С.П.Азізов, П.К. Канінський ; За ред. проф. С.П. Азізова – К. : Фенікс, 2006. – 790с.
2. Азізов С. П. Організація аграрного бізнесу і підприємництва: підручник / С.П. Азізов, П.Т. Саблук / За ред. С.П. Азізова. – Київ, 2006. – 372с.
3. Березівський П. С. Організація виробництва в аграрних формуваннях. навч. посібник / П.С. Березівський, Н.І. Михальок / За ред. П.С. Березовського. – К. : Центр навч. літератури, 2005. – 560с.
4. Бізнес–план розвитку сільськогосподарського підприємства: навч. посібник / [В.І. Дробот, В.П. Мартьянов, М.Ф.Соловйов та ін.]. – К. : Мета, 2003. – 336с.
5. Ефективність використання основних засобів виробництва і технічного обслуговування сільськогосподарських підприємств / [І.Д. Бурковський, В.В. Лагодієнко, І.І.Червен, О.В. Шибаніна]. – Миколаїв : МДАУ, 2005. – 198с.
6. Дячук О.В. Організація, нормування та оплата праці : навч. посібник / О.В. Дячук – Львів : Афіша, 2001. – 220с.
7. Економічний довідник аграрника / За ред. Лузана Ю.А. – К. : Преса України. 2003. – 800с.
8. Економіка і організація аграрного сервісу : підручник / За ред. П.О.Мосіюка. – К. : ІАЕ УААН, 2001. – 354с.

9. Забезпечення конкурентоспроможності і економічного зростання регіонального АПК / За ред. І.І. Червена, Л.А. Євчук. – Миколаїв, 2005. – 440с.
10. Клочан В.Ф. Планування діяльності підприємств. Методичні вказівки для виконання практичних завдань. / В.Ф. Клочан. – Миколаїв: МДАУ, 2011. – 137с.
11. Методичні рекомендації з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств від 18 травня 2001 року №132 (зі змінами).
12. Нелеп В.М. Планування на аграрному підприємстві : підручник / В.М. Нелеп. – К. : КНЕУ, 2004. – 495с.
13. Нормативи часу і чисельності працівників тваринницьких ферм – К. : Урожай, 1990. – 536с.
14. Організація виробництва, прогнозування та планування в агропромисловому комплексі України : навч. посібник / За ред.. П.С. Березівського. – Львів : Магнолія Плюс – видавець СПДФО В.М. Піча, 2009. – 440с.
15. Організація виробництва на сільськогосподарських підприємствах : практикум / [М.Ф. Соловійов, М.І. Байдик, Д.Є. Беляєв та ін.]. – К. : Урожай, 1995. – 208с.
16. Організація та планування виробництва в аграрних формуваннях / [П.С. Березівський, Б.В. Більський та ін.]. : практикум. – Львів: Українські технології, 2000. – 36с.
17. Організація і планування сільськогосподарського виробництва. підручник.; За ред. М.М. Ільчука та Л.Я. Зрізняка. – Вінниця : Нова книга, 2008. – 456с.
18. Основи аграрного підприємництва / За ред. М.Й. Маліка. – К. : Інститут аграрної економіки, 2000. – 582с.
19. Основи підприємницької діяльності та агробізнесу : навч. посібник / За ред. І.І. Червена, В.С. Шебаніна, С.І. Мельник. – Миколаїв : МДАУ, 2007. – 290с.
20. Питомі виробничі нормативи моделей тваринницьких формувань різних виробничих типів по зонах України. : Нормативний науково-практичний посібник Мінагрополітики України, НААН України, ІТ НААН України. – Х.: ІТ НААН України, 2010. – 36с.
21. Тарасюк Г.М. Планування діяльності підприємства : навч. посібник / Г.М.Тарасюк, Л.І. Шваб. – [3–те видання]. – К. : Каравела, 2008. – 352с.
22. Технологічні карти та витрати на вирощування сільськогосподарських культур з різним ресурсним забезпеченням / За ред. Д.І. Мазаренка, Г.Є.Мазнева. – Харків : ХНТУСГ. 2006. – 725с.
23. Типове положення з планування, обліку і калькулювання собівартості продукції (робіт, послуг) сільськогосподарських підприємств (23.04.96, №452).
24. Формування та функціонування ринку агропромислової продукції : практичний посібник / За ред. П.Т. Саблука. – К. : ІАЕ, 2000. – 556с.

25. Хорунжий М. Й. Організація агропромислового комплексу : підручник / М.Й. Хорунжий – КНЕУ, 2001. – 382с.

26. Шибанін В.С. Системне оновлення та розвиток матеріально–ресурсного потенціалу сільського господарства / В.С. Шибанін. – К. : ННЦ ІАЕ, 2005. – 276с.

27. Єрмаков О.Ю. Організація виробництва в сільськогосподарських підприємствах / О.Ю. Єрмаков, М.М. Жибак : навчальний посібник [для студентів вищих закладів освіти III–IV рівня акредитації]. – Тернопіль: Астон, 2009. – 287с.

28. Лігоненко Л. О. Підприємництво і бізнес-культура: підручник / Л.О. Лігоненко, Г.Л. Піратовський, І.В. Молоштан та ін.; за заг. ред. Л.О.Лігоненко – К.: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2011. – 508 с. 11. Тягунова Н. М.

29. Підприємництво і бізнес-культура. Кредитно- модульний курс : навч. посіб. / Н. М. Тягунова, О.А. Спориш. – К. : Центр учбової літератури, 2014. – 118 с.

30. Рекомендується також використовувати матеріали періодичних видань – журналів: Економіка АПК, «Пропозиція», «Вісник аграрної науки», та «Вісник аграрної науки Причорномор'я», що видається Миколаївським національним аграрним університетом.

Інформаційні ресурси:

1. Верховна Рада України: офіційний веб-сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/>

2. Головне управління статистики в Миколаївській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mk.ukrstat.gov.ua/>

3. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>

4. Міністерство аграрної політики та продовольства України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://minagro.gov.ua/>

5. Міністерство економічного розвитку і торгівлі [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua/>

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Для проведення практичних занять розроблені методичні рекомендації, в яких виділена частина, яка повинна бути опрацьована в аудиторіях, а також для самостійної роботи. Розроблені тести для поточного контролю знань, із застосуванням комп'ютерної техніки.

ДОДАТОК А

Список ключових слів англійською мовою до
робочої програми з навчальної дисципліни

«Підприємництво і бізнес - культура»

Змістовний модуль		Теми		Ключові слова	
№	назва	№	назва	англійська	українська
1	Соціально – економічні основи підприємництва	1.	Соціально – економічні основи підприємництва	1. Entrepreneurship 2. Business 3.Revenue 4.Profit 5.Entrepreneurial activity	1. Підприємництво 2. Бізнес 3.Дохід 4.Прибуток 5.Підприємницька діяльність
		2.	Типологія підприємництва	1. Types of business activities 2. Mediation activities 3. Production activity 4. Innovative activity 5. Commercial activity	1. Види підприємницької діяльності 2. Посередницька діяльність 3. Виробнича діяльність 4. Інноваційна діяльність 5. Комерційна діяльність
		3.	Організаційні форми підприємств	1. Association 2. Corporation 3. Holding 4. Concern 5. Consortium	1. Асоціація 2. Корпорація 3. Холдинг 4. Концерн 5. Консорціум
		4.	Договірні взаємовідносини і партнерські зв'язки в підприємстві	1. Cooperation 2. Contractual relations 3. Partners 4. Cooperation 5. Barter	1. Співробітництво 2. Договірні відносини 3. Партнери 4. Кооперація 5. Бартер
		5.	Інвестиційна політика підприємства	1. Own investments 2. Attracted investments 3.Investment portfolio 4. Investment resources 5. Investment attractiveness	1. Власні інвестиції 2. Залучені інвестиції 3.Інвестиційний портфель 4. Інвестиційні ресурси 5. Інвестиційна привабливість
		6.	Аналітичне оцінювання ефективності підприємницької діяльності	1. Production efficiency 2. Performance indicators 3. Productivity 4. Profitability 5. The solvency ratio	1. Ефективність виробництва 2. Показники ефективності 3. Продуктивність 4. Рентабельність 5. Коефіцієнт платоспроможності
		7.	Шляхи підвищення ефективності підприємництва	1. Economic efficiency of entrepreneurial activity 2. Social efficiency of entrepreneurial activity 3. Factors of intensive production 4. Factors of extensive production 5. Innovative management	1. Економічна ефективність підприємницької діяльності 2. Соціальна ефективність підприємницької діяльності 3.Фактори інтенсивного виробництва

					4. Фактори екстенсивного виробництва 5. Інноваційний менеджмент
2	Підприємницький успіх і бізнес – культура	8.	Підприємницький успіх і культура бізнесу	1. Business culture 2. Personal qualities of the entrepreneur 3. Entrepreneurial success 4. Business culture 5. Business Ethics	1. Бізнес – культура 2. Особисті якості підприємця 3. Підприємницький успіх 4. Культура бізнесової діяльності 5. Етика бізнесу
9.		Сутність, значення і поняття бізнес - культури	1. Business culture 2. Business culture 3. Ethics 4. Professional etiquette 5. Subordination	1. Культура ведення бізнесу 2. Бізнес – культура 3. Етика 4. Професійний етикет 5. Субординація	
10.		Ділова та професійна етика	1. Ethics of negotiations 2. Ethics of business correspondence 3. Subordination 4. Company image 5. Code of Ethics	1. Етика ведення переговорів 2. Етика ведення ділового листування 3. Субординація 4. Імідж фірми 5. Кодекс етики	
11.		Корпоративна культура	1. Corporate culture 2. Corporate traditions 3. Corporate style 4. Corporate image 5. Corporate holidays	1. Корпоративна культура 2. Корпоративні традиції 3. Корпоративний стиль 4. Корпоративний імідж 5. Корпоративні свята	